

Přehled obsahu.

	Strana
§. 1. I. O pojmu vlastnictví	1
Právní povaha vlastnictví str. 1. Tak zvané dělené vlastnictví jest jen obmezené vlastnictví str. 4. Zejména jest držitel fideikomisu pravým ač obmezeným vlastníkem svěřenství str. 5. Vznik theorie o rozdělení vlastnictví str. 5.	
§. 2. II. O subjektu vlastnictví	5
Nespůsobilost jistých osob k držení neb nabývání vlastnictví str. 6. Kterí řeholníci a řádové jsou spůsobilí, nabývati statků movitých neb nemovitých str. 7.	
§. 3. III. O předmětu vlastnictví	8
Rozeznávati dlužno věci ze soukromého obchodu úplně vyloučené a věci z obchodu jen částečně vyloučené str. 9. K těmto náležejí věci obecnému užívání sloužící. Povaha obecného užívání str. 10. až 12. Veřejné cesty str. 13. (dráhy? str. 13.), řeky str. 14. Které věci počítají se nesprávně k res extra commercium: zejména obročí, zádušní statky a věci k službám božím zasvěcené str. 14. Školní budovy, hřbitovy, str. 16. Vlastnictví v širším slova smyslu str. 18. Povaha t. zv. duševního vlastnictví k plodům literárním a uměleckým str. 18. a patenty na vynálezy str. 19.	
§. 4. IV. O právu vodním.	
a) Povaha t. zv. vlastnictví k vodě. Historický vývoj . . .	20
Vodotok jest res omnium communis str. 20. Přirozenost věci vyžaduje toho, aby všechny vody tekoucí obecnému užívání sloužily str. 21., jen vody stojaté mohou býti předmětem vlastnictví str. 21. To jest stanovisko římského práva str. 22. Codex Theres. str. 24. Dle obč. zák. pokládati slušelo splavné řeky za veřejné str. 23. a 24. Při nesplavných řekách příslušela bývalým vrchnostem toliko práva k jistým požitkům vodním (právo lovu), nikoli však vlastnictví k vodě str. 25.—26.	
b) Stav nynějšího zákonodárství vodního	27
Za veřejné pokládají se řeky, na kterých se plavba provozuje, pak i jiné řeky a vody, jestli že dle zákona neb soukromých titulů někomu nenáležejí str. 28—29. Které vody náležejí dle zákona vlastníku pozemku str. 29. a 30. Povaha veřejného užívání str. 31. Práva vodní koncessí nabytá str. 30. a 31. Povaha práva k sou-	

- kromým vodám str. 33. a 34. Vlastnictví k nesplavným vodám tekoucím následkem zákonných obmezení neposkytuje práva značně většího nežli užívání obecné str. 35.—36. Kompetence náleží ne vždy politickým úřadům str. 37. a 38.
- §. 5. V. Obmezení vlastnického práva 38
 Pojem zákonných obmezení vlastnictví str. 38. a 39. Jednotlivé případy: Upotřebení břehů cizích k účelům plavebním (č. 1., 2.) str. 39. a 40. Obmezení užívání vod tekoucích (č. 3., 4.) str. 40. Povinnost dopustiti stíhání věci cizí na vlastním pozemku (5.) str. 41., trpěti kleštění stromů (č. 6.) str. 41. Obmezení statkářů při společném vysušování a zavlažování pozemků (č. 7.) str. 42., pak za příčinou hornictví (č. 8.), honby a rybářství (č. 9.), a dopravy výrobků lesních (č. 10.) str. 42. atd. Právo na cestu z nouze? str. 43. Právo k provozování živnosti na ujmu sousedům? str. 43.—48. (Kontroverse.)
- §. 6. VI. O zákonných povinnostech vlastníka, zejména o expropriaci 49
 Povinnost postoupiti i vlastnictví, žádá-li toho obecné dobro str. 49. Důvody expropriace str. 50. sl. Jak vyměřuje se náhrada za věci vyvlastněné str. 52. sl. Pokud jest vlastník povinen, zachovati stavení v dobrém stavu, vzdělávati statky, zřizovati neb opravovati zdě příhradní? str. 54. Cautio damni infecti § 343. str. 56. a 57.
- §. 7. VII. O spoluvlastnictví 57
 Pojem spoluvlastnictví; děleno jest právo k věci, nikoli věc sama str. 57. Práva a povinnosti z poměru spoluvlastnictví plynoucí str. 53.—61.
- §. 8. VIII. Jak nabývá se vlastnictví 62
 Rozvrh způsobů nabývacích dle všeob. zák. obč. jest nedostatečný str. 62. Nepodstatnost zásady: bez titulu a způsobu nelze vlastnictví nabyti str. 63. Systematický rozvod způsobů nabývacích str. 64. a 65.

A. Původní způsoby nabývací.

- §. 9. 1. Přivlastnění. Přehled jednotlivých způsobů okupace 65
- §. 10. a) chycení zvířat 66
 α) divokých str. 67., právo myslivosti str. 68. sl. právo rybářství str. 71., vliv pytláctví str. 72.
 β) chycení zvířat skrocených, str. 73., včel str. 73.
- §. 11. b) okupace ostrovů 74
 Ostrovů v nesplavných řekách nabývají vlastníci břehů okupací str. 74., ostrovy v řekách splavných vyhrazeny jsou státu str. 75.
- §. 12. c) okupace kořisti 76
 Kdy smí se kořistiti? str. 76. Předmět kořisti při válce pozemní a námořské str. 77.

	Strana
§. 13. <i>d)</i> nabývání věcí opuštěných	77
Movité i nemovité věci vlastníkem opuštěné jsou předmětem oku- pace str. 77.	
<i>e)</i> Konfiskace	78
§. 14. 2. Nabytí pokladu	79
Pojem pokladu str. 79. Povaha nálezu v movitých věcech? str. 79. p. 2. Poklad spadá rovným dílem na nálezce a na vlastníka po- zemku str. 80. Právníková povaha nálezu pokladu str. 81. p. 7.	
§. 15. 3. Nabytí oddělením (<i>separací</i>)	82
<i>a)</i> Plody přirozené věci a zvířat nabývá vlastník, pokud se týče držitel bezelstný oddělením str. 82.	
§. 16. <i>b)</i> nabývání nerostů vyhrazených	83
Povaha t. zv. horního regálu str. 83. Různá stanoviska legislací horních str. 84. p. 6. Které nerosty jsou předmětem horního regálu str. 85. Propůjčení měr horních str. 86. Mineralie nevyhrazené str. 86.	
§. 17. 4. Nabytí vzděláním a spojením movitých věcí	86
Obč. zák. nepřijal zásady, že specifikant přetvořením hmoty vlast- nictví věci nabývá str. 87., aniž vůbec zásady: <i>accessio cedit prin-</i> <i>cipali</i> — ohledně movitých věcí str. 87. Specifikace a spojení svrchků zakládá toliko spoluvlastnictví, ač nelze-li věci v předešlý spůsob uvést str. 88.—90.	
§. 18. 5. Nabytí přibytím či <i>akcessí</i>	90
Zásadu římskou: <i>accessio cedit principali</i> přijal obč. zák., pokud se dotýče spojení věcí movitých s nemovitými, a sice <i>a)</i> při na- plavení, <i>b)</i> při stavbách (<i>inaedificatio cedit solo</i>) str. 90. a 91., vy- jímaje jediný případ §. 418., když vlastník půdy bezelstnému sta- viteli stavbu ihned nezakázal str. 91., <i>c)</i> při osetí a osazení str. 92., 93., <i>d)</i> při opravách str. 94.	
§. 19. 6. <i>Expropriace</i>	94
Vlastnictví věci vyvlastněné přechází na exproprianta vůbec zapla- cením, resp. depositací ceny odhadní str. 95., odevzdání neb knihovního zápisu k tomu konci potřebí není str. 95., 96. V držení věci expro- priací nabyté může se expropriant o své moci uvázati str. 98. Výklad poměrů při vyvlastnění pozemků k účelům železničním str. 95. — 99., pozn. 4., 5., 7., 10., exekuce pro prisouzenou náhradu za vyvlastněný pozemek, zrušení nálezu expropriačního str. 99.	
§. 20. 7. O <i>vydržení vlastnictví</i>	99
Pojem vydržení str. 99. Poměr vydržení k promlčení str. 100. pozn. 3. <i>A. Vydržení řádné</i> předpokládá držení pořádné, bezelstné a pravé str. 101. Pořádné jest držení, kteréž se zakládá v právním důvodu k nabytí vlastnictví způsobilém str. 102. Titul putativní ne- stačí str. 103. Toliko odvozené způsoby nabývací uznávají se v obč. zák. za tituly vydržení str. 103. Pokud jest výrok soudcovský vhodným titulem? str. 104. Význam §. 1462. str. 104. Pokud jest dědické právo titulem? str. 104., 105. Držení jest bezelstné, jestli	

- držitel má věc z důvodů pravdě podobných za svou str. 105. Omyl držitelův musí býti omluvitelným str. 106. Vydržení skrze zástupce str. 107. Pravost držení (p. non vitiosa) rozumí se sama sebou, pokud držení pořádným býti musí str. 109.
- §. 21. Čas vydržení jest buď *a*) obyčejný, totiž tříletý při movitých a třicetiletý při nemovitých věcech str. 110., buď *b*) kromobyčejný, totiž oproti právnickým osobám str. 111., při děleném vlastnictví str. 112., při nepřítomnosti vlastníka str. 112. a pro vadné držení předchůdcovo str. 113.
- §. 22. *B. Vydržení mimořádné* 113
Při vydržení třiceti- neb čtyřicetiletém stačí držení bezelstné. Výklad §. 1477. str. 113., 114.
- §. 23. *Vpočtení času. Přetržení a stavení promlčení. Knihovní vklad* 114
Podmínkou vpočtení času jest odvozené nabytí držení str. 114. Přetržení ničí účinek vydržení již sběhlého str. 115., 116. Stavení překáží toliko běhu vydržení, neničí vydržení již sběhlé str. 116. Kdy přetrhuje a kdy staví se promlčení str. 117. sl. Knihovní vklad vydrženého vlastnictví str. 118.
- §. 24. *8. Promlčení knihovní (tabulární)* 119
Právní povaha promlčení (vydržení) knihovního str. 113.—118.
a) Historický jeho vývoj str. 119.—123. pozn. 1. *b*) Právo nyní platné str. 123.—129.
- §. 25. *9. Ostatní případy nabytí promlčením* 129
Právní podstata promlčení str. 129. Zvláštní případy promlčení
a) Nález str. 130. Jak nabývají se věci nálezem str. 130. Kdy žádati lze nálezné str. 131. *b*) Nabytí strže str. 133.
- §. 26. *10. Nabytí ostrovů v řekách splavných* 134
Takové ostrovy náležejí státu str. 134.

B. Odvozené způsoby nabývací.

1. Nabytí movitých věcí.

- §. 27. *a*) *Tradice či odevzdání* 134
K derivativnímu převodu věcí movitých nestačí srovnalá vůle stran, nýbrž potřebí odevzdání věcí str. 134. Historický vývoj a kritické objasnění formy té str. 134. pozn. 2. Předpokládáje vlastnictví a svéprávnost převodce jakož i spůsobilost příjemce k nabytí věcí, stačí tradice o sobě k převodu vlastnického práva a není k tomu konci potřebí platného titulu ve smyslu §. 424., str. 136. Jaký význam má t. zv. *causa traditionis*, str. 136.—138. *Dissensus* v příčině *causae*, str. 138. p. 12. *Titulové vlastnictví*: smlouva, odkaz, výrok soudní nebo správní str. 139. a 140., nikoliv i zákon str. 140. Převod téže věci na rozličné osoby, str. 141.

- §. 28. O formách tradice 141
 Zákonník rozeznává čtvero způsobů tradice: *a*) Odevzdání hmotné, str. 141. *b*) Odevzdání znamením (symbolické) str. 141.—146. Druhý a třetí případ §. 427. jeví se jako případy skutečné tradice, str. 143. Toliko první případ §. 427 (odevzdání věci „listinami“) jest tradicí symbolickou str. 143. K tomu hodí se ale jen listiny, jimiž se vlastnictví převodce neb aspoň titul k vlastnictví dokazuje, str. 143., 144. Hodí-li se listy skladní, nákladní neb nakládací? str. 144. sl. p. 3. Ostatek dlužno slovo „Schuldforderungen“ v §. 427. obmezovati na pohledávky majiteli svědčící, str. 146. *c*) Odevzdání prohlášením zahrnuje t. zv. *constitutum poss.* a trad. *brevi manu*, str. 147. *d*) Odevzdání smyšlené věci zaslaných, str. 148.
- §. 29. Nabytí vlastnického práva při nedostatku práva předchůdce 148
 Výjimkou převádí se vlastnictví movitých věcí, ačkoliv převodce vlastníkem nebyl: Když je kdo 1. bezelstně koupí při veřejné dražbě str. 149. 2. nebo bezelstně na se převede od živnostníka neb obchodníka (rozdíl §. 367. a čl. 306. obch. z) str. 150. 151. aneb 3. bezelstně a úplatně nabyt od toho, komu je vlastník sám svěřil, str. 151. 152. aneb když kdo 4. peníze neb 5. papíry majiteli neb na řad znějící bezelstně nabyt str. 153. 154. aneb 6. věci pozůstalé od dědice (nepravého však) soudem legitimovaného bezelstně nabyt, str. 154., neb kdo koupil věc ve veřejné dražbě od důchodkového úřadu nařízené, str. 154.
- §. 30. *b*) Odvozené nabytí plodin separací 155
 Vlastnictví plodů nabývají ti, kdož mají věcné právo k požívání věci cizí, jako uživatelé a poživatelé, oddělením, str. 155., kdož však mají toliko obligační právo k plodům, jako pachtěři, teprve *percepti*, str. 156.
- §. 31. *c*) Nabytí vlastnictví universální sukcessí 156
 Dědic nabývá movité věci zůstavitelovy soudním odevzdáním dědictví, str. 156.

2. Nabytí nemovitých věcí.

- §. 32. Úvod: Vlastnictví přirozené a knihovní 157
 Sluší rozeznávati: vlastnictví přirozené a knihovní str. 157. 158. Po samém zákonu není při původním nabývání nemovitých věcí knihovního zápisu nikterak potřebí str. 158. Však i dědic nabývá statků do pozůstalosti náležitých bez knihovního vkladu soudním odevzdáním dědictví str. 160. sl. Toliko při singulární sukcessi (zejména na základě smluv a odkazů) platí zásada §. 431. z.: že se vlastnictví nabývá jedině zápisem knihovním str. 163. Jestli statek vůbec v knihách zapsán není, nabývá se vlastnictví i v případech singulární sukcesse fysickým odevzdáním str. 164. Rozdílové vlastnictví přirozeného a knihovního str. 164. sl. Převod téhož statku na rozličné osoby str. 166.

- §. 33. O zásadách, na kterých ústav knih veřejných spočívá 167
 Zásady ty jsou: 1. Princip veřejnosti (publicity). Knihy slouží k tomu, aby věcná (výjimkou i obligační) práva k nemovitým statkům zápisem u veřejnou známost uvedena byla str. 167. Porovnání cizích zákonodárstev str. 167. pozn. 1. Publicita jest jednak formální, t. j. každý může do knih nahlédnouti str. 168., jednak materiální, t. j. knihy požívají veřejné víry a to sice v dvojím směru: *a*) není věcných břemen, kterých by nebylo lze z knihy seznati, *b*) kdož jedná maje důvěru v knihy, zachovává se při právu knihami nabytém, ačkoliv knihovní auktor práva svého již byl pozbyl str. 169. sl., — však někdy i tehda, když tomuto právo nikdy nenáleželo str. 170. sl. Historicko-literární vývoj principu publicity; theorie Exnerova str. 172.—176. pozn. 10. 2. Princip speciality str. 181. 3. Princip priority časové str. 183 4. Princip legality str. 184. 5. Princip volnosti str. 185.—187. Zákon ze dne 23. května 1883 č. 82. Theorie Krainzova str. 185. pozn. 19. Princip speciality co do jednotlivých fysických částí knih. celku str. 187. Katastrem nelze dokázati ani držení ani vlastnictví pozemků str. 187. Nařízení § 2. pat. o deskách zemských z r. 1794 značí toliko nepodařený pokus, uvésti srovnalost mezi deskami zemskými a katastrem str. 188. sl. Doplnění knih listem podstaty statkové při zřízení nových knih str. 189. sl. (Min. nař. ze dne 14. dubna 1871 str. 188. pozn. 24. a 25. Nedostatečnost staršího zřízení knih veřejných, pokud se týče naznačení předmětu knihovního vlastnictví str. 189.) Založení listu držečnosti na základě opravené katastrální mapy str. 190. 191.
- §. 34. *a*) O odvozeném nabytí (knihovního) vlastnictví k nemovitým věcem knihovním vkladem či intabulací . . . 191
 Úplného knihovního vlastnictví k nemovitým statkům nabývá se jedině vkladem, předpokládaje vlastnictví a svéprávnost převodce, jakož i způsobilost příjemce k nabytí věci str. 191. Výjimkou nevadí nedostatek vlastnictví auktorova *a*) když kdo důvěruje v knihy, nabývá statku od knihovního držitele, jenž vlastnictví neměl neb pozbyl, aneb *b*) bezelstně od nepravého, však soudem legitimovaného dědice str. 192. Podmínky knihovního vkladu: 1. vklad práva převodcova, 2. listina vkladná str. 193., 194. Které listiny jsou vkladné? str. 194. *a*) Soukromé listiny o smlouvách, převodu svědčící; náležitosti takového spisu str. 195. sl., pravost udaného titulu jest tu podmínkou převodu vlastnictví str. 198. *b*) Nálezy soudní str. 198. *c*) Odevzdací listiny při dědictví a odkazích str. 199. *d*) Správní nálezy str. 199. *e*) Ediktální řízení str. 199. Při převodu téže věci na rozličné osoby náleží přednost tomu, kdož prvé žádost za vklad u knihovního soudu podal str. 200
- §. 35. O prenotaci a adnotaci spornosti 201
 Kdož má listinu ne sice vkladnou, však přece víry hodnou, žádati může za záznam; spraví-li se tento buď rozsudkem, buďsi dobrovolným podáním se, nabývá se vlastnictví od té doby, kdy žádost

u knihovního soudu podána byla str. 201.—203. Účeho dokázati sluší v žalobě spravovací str. 203. Žaluje-li kdo o výmaz nebo postoupení knihovního vlastnictví, může si účinnost práva svého pojistiti „poznámkou spornosti“ str. 204., 205. Totéž platí při žalobě odpůrcí dle zák. ze dne 16. března 1884 str. 206.

- §. 35a. Změny tělesa knihovního; připsování a odpisování jednotlivých parcel 206
Těleso knihovní — jediný celek! str. 206., změny jeho lze toliko připsováním a odpisováním provésti str. 207. Katastr a pozemková kniha mají se shodovati str. 208. sl. Zák. ze dne 6. února 1869 č. 18 o řízení při knihovním rozdělení neb oddělení, str. 209. až 213. Zvláštní předpisy v příčině deskových statků str. 213.—215.
- §. 36. b) Nabytí statků universální sukcessí 215
Přirozeného vlastnictví statkův zděděných nabývá dědic odevzdací listinou str. 215.
c) Soudní nemovitosti nucenou dražbou prodané 215
- §. 37. IX. Jak se pozbývá vlastnictví 215
Jednotlivé případy pozbytí str. 215. sl. Promlčením nepozbývá se vlastnictví, ovšem ale žaloba vlastnická str. 217.
- §. 38. IX. O žalobách k ochraně práva vlastnického 218
Rozvrh žalob těchto. I. Žaloby vlastnické v užším smyslu pro zadržování věci. Rei vindicatio a Actio Publiciana. II. Žaloby pro jinaké rušení vlastnictví: A. Negatoria a Quasi-Publiciana str. 218., 219.
- §. 39. I. a) O pravé žalobě vlastnické (§§. 366.—379.) 219
Žalobou tou (vindikací) žádá vlastník vrácení věci od toho, kdo ji proti jeho vůli drží, str. 219. Základem žaloby jest vlastnictví, kteréž žalobce dokázati musí str. 219. Důkaz individuality věci. Pokud místa má vindikace peněz a papírů majiteli svědčících str. 220. Žalujícím jest vlastník. Žalovati dlužno držitele věci str. 220., 221. Laudatio auctoris str. 221. Jak hleděti sluší k tomu, qui liti se obtulit vel dolo desiit possidere str. 223. Co mimo věc hlavní dáti neb nahraditi musí 1. držitel obmyslný str. 224. sl., 2. držitel beze-lstný str. 226. sl. Musí-li b. f. possessor vrátiti tržní cenu? str. 226.
- §. 40. Vzájemné nároky žalovaného držitele 229
Jakou náhradu nákladu na věc učiněného žádati může držitel beze-lstný, jakou držitel obmyslný? str. 229.
- §. 41. Námitky proti žalobě vlastnické 230
Obrany věcné a obligační, dilatorní a peremptorní str. 240. sl. Zvláštní povaha obrany: exc. rei venditae ac traditae str. 231. Má-li obdobná obrana místa, když zůstavitel zcizil věc dědicovu str. 232.
- §. 42. I. b) Žaloba z domnělého vlastnictví či A. Publiciana 232
Žaloba ta opírá se o držení k vydržení způsobilé str. 233. Od římské liší se rakouská A. Publ. toliko stupňováním a odvažováním rozdílných titulů str. 233., 234. Poměr žaloby §. 372. k německé věcné žalobě: aus dem besseren Rechte str. 233. pozn. 4. Na žalobce

dokázati náleží držení bezelstné, pořádné a pravé str. 234. Žaloba mine se účinkem, když žalovaný má stejný neb silnější titul str. 235. sl. Přísluší-li A. Publ. také knihovnímu držiteli? str. 237.

- §. 43. II. a) Zaloba zápůrčí (Actio negatoria) §. 523. 237
 Negatoria přísluší proti tomu, jenž ruší vlastnictví jiným způsobem, nežli zadržováním věci str. 238. Nezáleží na tom, připisuje-li sobě rušitel právo nějaké čili nic str. 238. Netoliko proti osobování služebnosti, nýbrž i jiných práv (reálních, hypotekárních) přísluší a. negatoria str. 239. Na žalobce dokázati náleží jedině vlastnictví a čin rušební str. 241. Vyvrácení mylného náhledu, že držitel věci neb práva požívá domněnky platného titulu str. 242.—244. Předmět žaloby str. 244.
- §. 44. II. b) Zaloba zápůrčí z vlastnictví domnělého 245
 K ochraně držby bezelstné a pořádné proti obmezování vlastnictví slouží žaloba z §. 523., dle obdoby §. 372. z.; žaloby týkající se upravení hranic str. 245.

Přídavek.

- Nové knihy pozemkové* 246
 Ustanovení všeobecná str. 246. Kterak knihy pozemkové uvnitř upraveny býti mají str. 248. O knize hlavní: o obsahu vložky knihovní str. 248.; o listech vložky knihovní str. 249.; o rejstříku str. 250. O sbírce listin str. 250. Řízení soudní při zřízení knih str. 251. Příloha: List držebnosti čili list podstaty statkové (A), list vlastnictví (B), list závad (C) str. 252.—261.